

čelnikom vojnega ministrstva, mornariškega oddelka in brodovnega poveljnika Meni predloge o važnejših osebnih vprašanjih vojne mornarice. Načelnik vojnega ministrstva (mornariški oddelek) izvršuje svoje funkcije v smislu obstoječega opravilnika in Mi bo stavjal direktne predloge ali potom Mojega pravomega častnika ali po soglasju z njim. Njemu so podrejeni vsi uradi in poveljniki vojne mornarice, ki niso direktno podrejeni brodovnemu poveljniku.

Brodovni poveljnik je podrejen Meni neposredno. Njemu pripada operativno vodstvo brodovja in mora skrbeti predvsem za njegovo izvežbanje in doseglo ter ohranitev pravilenosti. Za večje operacije brodovja mora zaprositi za Moje odobrenje. V osebnih vprašanjih, ki niso pridržana Moji odločitvi, se mora brodovni poveljnik sporazumeti vedno z vojnim ministrstvom, mornariški oddelek.

Baden, 27. februarja 1918.

Karl I. r.

Vojna na morju.

Uspehi v Srednjem morju.

W.B. Berlin, 26. februarja. V Srednjem morju se je na poti v Aleksandrijo, Port Said in Saloniki 6 parnikov in 2 jadernici s skupno 22.000 brutto-register-tonami potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.B. Berlin, 27. februarja. Eden naših podmorskih čolnov potopil je pred kratkim v Irskem morju in v Kanalu 9 parnikov z okroglo 25.000 brutto-register-tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Uspešni podmorski čoln.

W.B. Berlin, 2. marca. (Uradno.) Eden naših podmorskih čolnov je v zapadnem Srednjem morju 6 parnikov in 1 jadernico od skupno najmanje 24.000 brutto-register-ton potopil. Parníki so bili večinoma iz močno zavarovanega spremstva sestreljeni. Poleg tega je ta podmorski čoln angleško transportno ladjo "Sardinia" (6580 brutto-register-ton) s torpednimi strelji težko poškodoval in neko past za podmorske čolne v artiljerijskem boju trikrat zadel.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi.

W.B. Berlin, 3. marca. Neumornemu delovanju naših podmorskih čolnov postal je v Kanalu, na vzhodnem obrežju Anglije, zopet 22.000 brutto-register-ton prostora trgovinskih ladij kot žrtev. Med potopljenimi ladjami nahajali so se angleški parníki "Huttemare" od okroglo 5000 brutto-register-ton, en oboroženi angleški parník od nad 6000 brutto-register-ton, dva tank-parníka od 5000 in 3000 brutto-register-ton. En angleški oboroženi parník bil je s svojim tovorom iz močnega sovražnega varstva sestreljen.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Potopljeno!

W.B. Berlin, 5. marca. Novi uspehi podmorskih čolnov na severnem bojišču: 16.500 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Pogajanja za mir.

Kako se vračajo naši vojni vjetniki iz Rusije.

Vojni tiskovni stan poroča: Ko je ruska vlada 10. februarja izjavila, da se je vojno stanje končalo, je istočasno odredila, naj se izpuste na svobodo vsi vojni vjetniki, ki se v Rusiji nahajajo. V Petrogradu so se že

med mirovnimi pogajanji v Brestu-Litovskem pogajali, kako naj bi redno prepeljivali vojne vjetnike domov, a radi transportnih težkoč v Rusiji pogajanja niso posebno napredovala. Vojni vjetniki zato zdaj poskušajo, da se na lastno pest v Avstrijo vračajo. Vsak dan je prvotno prihajalo nekaj sto mož čez naše črte, a njih število je zdaj poskočilo že na 4000 do 5000 vsak dan. Vjetniki prihajajo večinoma na našo vzhodno-gališko fronto. Zbira jih dotična armada; prestati morajo predvsem 14 dnevno kvaranteno, da ne zanesajo iz Rusije načeljivih bolezni; pisani legar, legar, griža, paratyphus in kuga namreč v Rusiji, razsajajo. Kvaratenškim postajam, katere vodijo izkušeni in zanesljivi zdravniki, so prideljeni častniki in duhovniki, ki morajo sprejemati želje moštva in jim pomagati, da se njih svojci obveste.

Zelo bi bilo želeti, da bi se tistim, ki se vrnejo, precej, ko poteče kvarantena, dovolil dopust, da bi po tako dolgi ločitvi zelo kmalu zopet videli svojce, a iz raznih razlogov se morajo le še štiri tedne zadržati v področju armade. Zanesljivo se mora namreč pri vsakem dognati, kdo da je; večina vojnih vjetnikov namreč nima dokumentov, če jih pa ima, so zelo dvomljive vrednosti. Uvesti se mora tudi pôstopanje o opravičenju, če je dotičnik krv, da je bil vjet, ali ne. Moštvo, ki nosi večinoma ruske uniforme, mora dobiti zopet avstrijsko obleko. Ko ta doba poteče, jih pošljejo k njihovim nadomestnim povojljstvom, kjer jim podeli štiri tedne dopusta. Cesar je poveril nadzorstvo kvarantenških postaj generalu pehotne Rottu.

Mir z Rusijo podpisan.

Dunaj, 3. marca. Korespondenčni urad poroča iz Bresta-Litovskega dne 3. t. m.:

Mirovna pogodba z Rusijo se je danes podpisala ob 5. uri z dodatnimi pogodbami vred podpisala.

Mirovna pogodba.

Mirovna pogodba med Nemčijo, Avstro-Ogrsko, Bolgarijo in Turčijo na eni in Rusijo na drugi strani pravi uvodoma, da so se navedene države dogovorile, da vojno stanje končajo in mirovna pogajanja kolikor mogoče hitro zaključijo. Nato so navedeni pooblaščenci, potem sledi pogojene točke:

Clen I. Nemčija, Avstro-Ogrska, Bolgarija in Turčija na eni in Rusija na drugi strani izjavljajo, da je vojno stanje med njimi končano. Odločene so, živeti doslej med seboj v miru in prijateljstvu.

Clen II. Pogodbeniki bodo opustili vsako agitacijo ali propagando proti vladni ali državnini in vojaškim uredbam drugega dela. Obveznost velja, kolikor tiče Rusije, tudi za ozemlja, ki jih ima zasedena četverozvezja.

Clen III. Ozemlja, ki leže zapadno med pogodbeniki dogovorjene črte in so spadala k Rusiji, ne bodo več podrejena ruski državnim oblastim. Dogovorjena črta je podana na zemljovidu, ki je dodan tej mirovni pogodbi kot bistveni njen del. (Pril. 1.) Natančno določi-

tev črte bo izvedla nemško-ruska komisija Rečenim ozemljem ne nastanejo iz nekdanje pripadnosti Rusiji nikake obveznosti nasproti Rusiji. Rusija se odpove vsakemu vmešavanju in notranje razmere teh ozemelj. Nemčija in Avstro-Ogrska nameravata določiti usodo teh ozemelj v sporazumu z njih prebivalstvom.

Clen IV. Nemčija je pripravljena, kakor hitro bo sklenjen splošni mir in bo ruska demobilizacija popolnoma izvedena, ozemlje črte, ki je označena v členu III., odst. 1., izprazniti, v kolikor člen VI. drugače ne dočaka. Rusija bo storila vse, kar je v njeni moči, da zagotovi takojšnjo izpraznitve vzhodno-anatolskih pokrajin in njihovo pravilno izročitev Turčiji. Okraje Erdehan, Kars in Batum bodo ruske čete istotako brez odloga izpraznile. Rusija se v novo ureditev državopravnih in mednarodnopravnih razmer teh okrajev ne bo vmešavala, marveč prepušča prebivalstvu teh okrajev, da izvrše novo uredbo v sporazumu s sosednimi državami, posebno s Turčijo.

Clen V. Rusija bo popolno demobilizacijo svoje armade in novoustanovljenih armadnih delov sedanje vlade nemudoma izvedla. Dalje bo Rusija svoje vojne ladje ali prepeljala v ruske luke in jih pustila tam do splošnega miru ali jih pa takoj razorožila. Z vojnim ladjami držav, ki ostanejo s četverozvezzo v vojnem stanju, v kolikor so v območju ruske oblasti, se bo postopalo ravno tako kakor z ruskimi vojnim ladjami. Započno območje v Ledenem morju ostane do splošnega miru v veljavi. V Vzhodnem in Črnem morju, v kolikor dače sega ruska oblast, se takoj začno pobirati mine. Trgovinska plovba v teh pomorskih območjih je prosta in se takoj zopet začne. Za ugotovitev podrobnih določb, posebno za objavo varnih poti za trgovinsko plovbo, se sestavijo mešane komisije. Plovbeni poti morajo biti trajno prosta plavajočih min.

Clen VI. Rusija se obvezuje, da bo z ukrajinsko republiko takoj sklenila mir in priznala mirovno pogodbo med to državo in državami četverozvezze. Ruske čete in ruska rdeča garda ukrajinsko ozemlje nemudoma izpraznijo. Rusija ustavi vsako agitacijo ali propagando proti vladni ali javnim uredbam ukrajinske ljudovlade.

Estonsko in Livonijo morajo ruske čete in ruska rdeča garda ravnotako brez odloga izprazniti. Vzhodna meja Estonske teče v splošnem preko Čudskega in Pskovskega jezera do njegovega jugozapadnega kota, potem čez Lubansko jezero v smeri na Lievenhof ob Dvini. Estonsko in Livonijo zasede nemška policijska moč, dokler ondi ne zajamejo varnosti lastne deželne uredbe in se ne vpusti v državni red. Rusija bo vse aretirane ali odpeljane prebivalce Estonske in Livonije takoj izpustila in jamči za varno vrnitev vseh odpeljanih Estoncev in Livoncev.

Tudi Finsko in Alandske otroke morajo ruske čete in ruska rdeča garda, finske luke pa rusko brodovje in rusko pomorske sile takoj izprazniti. Dokler led onemogočuje prepeljavo vojnih ladij v ruske luke, ostanejo na vojnih ladjah le mala poveljstva. Rusija ustavi vsako agitacijo ali propagando proti vlad

Zum Frieden mit der Ukraine: Wochenmarkt in einem ukrainischen Dorfe.

Mir z Ukrajino.

Prinašamo z ozirom na sklenjeni mir z novo uresničeno ljudsko republiko Ukrajino sliko iz te dežele. Kaže nam tedenski sejem v neki ukrajinski vasi.

Zahtevajte povsod Štajerca'

ali javnim uredbam Finske. Na Alandskih otokih zgrajene utrdbe se morajo kakor hitro mogoče odstraniti. O tem, da ostanejo ti otoki trajno neutrjeni in o drugem postopanju z njimi v vojaškem oziru se sklene poseben dogovor med Nemčijo, Rusijo, Finsko in Švedsko. Pogodbeniki se strinjajo tudi v tem, da se temu na željo Nemčije pritegnejo tudi druge vzhodnomorske obrežne države.

Člen VII. Držeč se dejstva, da sta Perzija in Afghanistan svobodni in neodvisni državi, se pogodbeniki obvezujejo, da bodo nujno politično in gospodarsko neodvisnost in teritorialno nedotakljivost spoštovali.

Člen VIII. Obojestranski vojni vjetniki se odpuste v njihovo domovino. Ureditev s tem zvezanih vprašanj se izvrši potom posameznih pogodb v zmislu člena III.

Člen IX. Pogodbeniki se vzajemno odpovedo povračilu njihovih vojnili stroškov, to se pravi državnih izdatkov za vojevanje kakor tudi povračilu vojnih škod, to se pravi tistih škod, ki so jih njim in njihovim državljanom v vojnih ozemljih povzročile vojaške odrebe z vsemi v sovražni deželi izvršenimi revizijami vred.

Člen X. Diplomatični in konzularni odnose med pogodbenimi deli se takoj po ratifikaciji mirovne pogodbe zopet začno. Radi dopustitve obojestranskih konzulov se pridrže posebni dogovori.

Člen XI. Za gospodarske odnose med državami četverozvezje in Rusije so merodajne določbe, ki jih vsebujejo priloge 2. do 5., in sicer priloga 2. za nemško ruske, priloga 3. za avstro-ogrsko-ruske, priloga 4. za bolgarsko-ruske, priloga 5. za turško-ruske odnose.

Člen XII. Upostava javnih in zasebnih pravnih odnosa, zamenjava vojnih vjetnikov in civilnih internirancev, amnestijsko vprašanje in vprašanje o postopanju s trgovskimi ladjami, ki so bile zašle v nasprotnikovo oblast, se urede v posameznih pogodbah z Rusijo, ki tvorijo bistveni del sedanja pogodbe in stopijo, v kolikor je to mogoče, z njeno istočasno v veljavo.

Člen XIII. Za razlago te pogodbe sta merodajni za razmerje med Nemčijo in Rusijo nemško in rusko, za razmerje med Avstro-Ogrsko in Rusijo nemško, madžarsko, in rusko, za razmerje med Bolgarijo in Rusijo bolgarsko in rusko in za razmerje med Turčijo in Rusijo turško in rusko besedilo.

Člen XIV. Pričujoča mirovna pogodba se bo ratificirala. Ratifikacijske listine se kakor hitro mogoče zamenjajo v Berlinu. Ruska vlada se obveže, da bo zamenjavo ratifikacijskih listin na željo katere izmed držav četverozvezje izvršila tekom 14. dni. Mirovna pogodba stopi, v kolikor kateri izmed njenih členov, prilog ali dodatnih pogodb ne določa drugače, z njeno ratifikacijo v veljavo.

Politični utrinki.

Vseslovenska kača ubita.

Kdor presoja nastanek in pričetek te grozovite svetovne vojne s hladno glavo, ta mora priznati, da se nahaja med glavnimi povzročitelji panslavistična ali vseslovenska misel. Nikdar bi se požrešni Angleži in maščevanje željni Francozi ne upali uresničiti zločinski napad na miroljubne osrednje sile, ako bi ne verovali v panslavizem. Zasigurili so si pomoč Rusije z njenimi nekdanjimi milijonskimi armadami in pod tem „železnim vozom“ so hoteli zmleti Avstro-Ogrsko ter Nemčijo. Panslavistična kača na Ruskem je sikala svoj strup do naših mej. Seveda je že začetek vojne dokazal napake tega računa. Kakor želesna skala so stale avstro-ogrške čete in branile očetnjavo proti večkratni ruski premoči. Pozneje pa, ko so Nemci dokončali svoje zmage v Belgiji in na Francoskem, prišel je feldmaršal Hindenburg in znal vsemu svetu dokazati, da so tudi ruske milijonske armade premagljive, da se ni zanašati na število, marveč na duh, na pravičnost boja!

Danes leži Rusija na tleh in sklenili smo mir z zadnjimi njenimi ostanki. Namesto, da bi uresničila blazno panslavistično združenje, se je sama razšla in razdrobila. Rusije kot take niste! Padla je, — in z njo je padla tudi panslavistična ideja! „Veliki brat“ na vzhodu, v kateremu so v času miru romali tudi avstro-ogrski panslavisti, da tudi slovenski politiki, — ne more nikomur več pomagati, ker niti sam sebi ni mogel pomagati. Zato so panslavisti žalostni nad tem na njih strani nepričakovanim izidom vojne. Na Rusijo se je vendar vse zanašalo! Celo balkansko ozemlje se je nanjo zanašalo, kje bi zamogla vzrasti srbska moralna prednost, ko bi ne stal za njo „ruski stric?“ Kje bi zamogel celo črnogorski Nikita, ta kronani špekulant, kazati svoje črvive zobe preko Lovčena in avstrijski Cattaro, ko ne bi upal na vpliv svojih v Petersburgu pomoženih panslavističnih hčerk? Kje bi se upal ciganski Rumun pridružiti izdajalcem, ko bi dolgonosi kralj Ferdinand ne veroval v pomoč vseslovenske Rusije? Kje pa bi tudi vedno tepeni Judež Italijan upal vzdigniti svoje kalabreško bodalo zoper Avstrijo, ko ne bi pil bratovščino s skritimi in očitnimi „Vseslovanji?... Vsi ti so se zašpekulirali in zaračunalni! Ruske milijonske armade niso prišle ne v Budimpešto, ne na Dunaj, ne v Berlin, pač pa so stali nemški bajoneti pred Petersburgom. In panslavizem je poginil... Kaj pravijo veleizdajalci Masaryk, Gregorin, Pivko in njih neštivilni tovarisi k temu? Mogoče je, da bodejo Angleži Masaryka, Lahi pa Gregorina in Pivka na prvi cestni laterni obesili. Domičim našim hujškačem pa naj bode to v svari. Izdajalec domovine je le kinč za vislice. In tudi tisti ga zaničuje, kateremu bi morda njegovo izdajalstvo koristiti. Kdor se v naših krajih še navdušuje za panslavistično ali vseslovensko misel, ta je plačani zločinec ali pa nevzdravljivi norec. Kajti vseslovanstvo je padlo s staro Rusijo v grob...

Interpelacije.

Kdor ima danes nesrečo, da čita slovensko-prvaško oziroma „jugoslovansko“ časopisje, temu se mora prav očitno pokazati vsa zanikernost te protiavstrijske politike. Slovenski poslanci — med njimi ne samo politični duhovniki, ki zlorabljujo vbogu katoliško vero v svoje namene, marveč tudi duševni revčki, ki so pač samo zaradi svoje na spuhelskem gnojišču vzrastle modrosti dobili dobro plačani in vendar klaveri mandat — ti slovenski poslanci torej v tem resnem času nimajo ničesar drugega opraviti, nego da delajo in vlagajo „interpelacije“, to je bedasta, nevtemeljena in hujškoča vprašanja na c. k. vlado. Enkrat vprašujejo ti „zastopniki ljudstva“ — vbogu ljudstvo pač ni krivotega imena! — zakaj ni bil ta ali oni možkar pred sodnijo ojstreje kaznovan, potem zopet kričijo v drugi „interpelaciji“, zakaj se je temu ali onemu prehudo kazen naložilo. Danes zahtevajo obzirnost na razmere, jutri pa zopet brezobjektno vporabo postave. In na ta način „delajo“ slovenski poslanci vedno; seveda upajo pri temu, da jim bodejo gotovo verne ovčice sledile in jih oboževale, češ, da se ti gospodje upajo v državnem zboru tako glasno svoje prepričanje izražati... Cela stvar pa stoji približno tako-le: V državnem zboru se zamore izvoliti vsakega norca, ake ne stoji naravnost pod sodnijsko kuratelo. In tak norec zamore v državnem zboru vsako še bolj znorelo „interpelacijo“ vložiti, kajti toliko norcev ima vedno na razpolago, da mu to pisarjo iz tega ali onega ali nobenega vzroka podpišejo. Istotako je dovolj ednako norih uredništv, ki take „interpelacije“ objavljajo in s tem nepremišljenemu ljudstvu posredujejo. Večinoma romajo take „interpelacije“ itak v papirnatih koš, kajti c. k. vlada pač nima časa, da bi se brigala za lepote spuhelskega gnojišča ali pa nedolžne Ide tega ali onega kaplana... Ljudstvo pa misli, da je vsaka interpelacija že bogove kakšno junaško dejanje! Kajti „Gospodar“ in „Straža“ sta vendar prava preroka in čisti

evangelij! Nam pa se zdi, da je vlagata takih neopravičenih „interpelacij“, na katerih slovanski ministri ne odgovarjajo, pravnavadni švindel. In ljudstvo, ki tam „interpelacijam“ veruje ali jih uvažuje, ednostavno osleparjeno... Mi bi imeli točno tudi dovolj poslanke na razpolago, bi zamogli vlagati „vprašanja“ na vlado, odprav bi ti poslanci morda ne smrdeli po smrtnem heljskem gnuju. Ali mi se res ne brigamo, tako brezvestno zapeljavanje ljudstva. Kmanj ljudstvo je v svojem srcu pošteno, ljudstvo se zamore hipoma zapeljati na krivo pot, lovnečno pa bode vendar našlo zopet pot zaščitenja in resnice. In ta pot je poštena avstrijsko mišljene, ki ga žalibar v „interpelacijah“ slovenskih poslancev vse no pogrešamo!

Rekviriranje žita.

Ob času vojske so se vdomačile v tej devi neprijetne razmere. Ko so naši sovražniki spreviedli, da Avstrijo in Nemčijo nismo mogoče s silo in orožjem premagati, odključali so, nas po dolgo trajajoči vojski izzadradi in s tem končno premagati. Tudi to se je podelilo, če vso ljudstvo trdno skupi drži in zlo drug za drugega voljno doprinese. Morala se je torej v državi velika varčnaža živilih vpeljati, ko bi se to ne bilo nujno. Ijalo, bila bi že danes mila Avstrija vničena. Vlada je morala kmetske pridelke posebitno in živino rekvirirati ter celo kmetske predpisati, kolikor smejo svojih pridelkov in svoje potrebe porabititi, presegajoče mnoge pa vladi izročiti. Ako pa bi lanska grozota usuša ne bi bila tako slabo žetev povzročila, bilo bi vse v lahkem in v dobrem šlo. Kdor je pridelal živil komaj za svojo potrebo, leta država pa je tudi morala imeti živil za žaščivo in tudi mesta; ali z vojsko končati, se na prostu voljo sovražnikom na milost nemilost udati. Mi bi bili zgubljeni, ker je itak že naši zunanjji pa tudi notranji sovražniki potem hreneneli. Največje sirote pa bili mi Slovenci ker bi bili slavljeni „Jugoslavije“ v naš gospodarstveni in politični vigin podjarmeni, pa ne pod habsburškim žezlom, kajtor do danes navdušeno slovenjih zapestljivci trobjio — ali ni to največja himnica — temveč pod žezlom srbškega Petja. Saj se spominjate Slovenci še na pred leti razstavljeni zemljevid novih evropskih držav: do Drave Srbska, čez Dravo naprej Ruska. Še danes poznamo še živečih srednjih lumbrov imena, kteri so kratko pred vojsko javno v gostilnah govorili, tudi priči. Ti slovenski himavci bili bi v tem slučaju seveda eden deželni vladar, drugi dvojni svetnik, tretji knezoškof, itd. in slovensko ljudstvo sužnji kakoršni so bili Izraelci prefarizejskim vodstvom. — V tej zadevi boderen ob priložnosti govorili.

V reviziji dalje omenimo, da so zato kmetje odstrirano žito skrivati, ter se je moralo prisilno rekviriranje vpeljati. Komisije so primi skrivjanju na sled in bili so dotični kneži in kaznovani kot vzgled in navodilo so slušali kmetom klerikalci, ti so skrivali celo ajz svetih prostorij tako na primer v znamenite črni Laporju in Makolah v cerkvi na koncu spovednici, za oltarjem itd. in sicer v jajih veliki meri. Jako zanimivo pa je pri vsest tem podjetju, da spadajo vsi dozdaj zaslene skrivalci žita klerikalni slovenski, jugoslovanski stranki, h katerej spadajo tudi objava komisarja pri Ptiju. Vsi ti imajo vcepljaste lastnosti ruskih boljševikov. Obmljujemo tudi, da zapestljivje slovensko ljudstvo, zapestljivje puntarje čaka zaslužena kazen.

Omenimo še danes, da ravno s tistih naših katerih se zove danes „Jugoslavija“ po habsburškem žezlom, se je tulilo kratko pred vojsko: Živijo Srbija, Srbi naši bratje itd. Možje, kateri so še danes na županovem stolcu so to trobili in še danes seveda nji imenoma, jih objavimo. (Dalje prihodnjih